

Climate

Climate Bonds

Mærsk Mc-Kinney Møller Center
for Zero Carbon Shipping

NIRAS

Ørsted

Rabobank

T.RowePrice

Mavi Finans Rehberi Sürüm 2.0

*Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil
Kredi İlkeleri üzerine inşa
edilen Mavi Ekonominin
finansmanına ilişkin rehber*

IFC Hakkında

Dünya Bankası Grubu'nun bir üyesi olan IFC, gelişmekte olan pazarlardaki özel sektöre odaklanan en büyük küresel kalkınma kuruluşudur. Sermayemiz, uzmanlığımız ve nüfuzumuzdan aldığımız güçle 100'den fazla ülkede faaliyet gösteriyor ve gelişmekte olan ülkelerde pazar ve fırsatlar yaratıyoruz. IFC, yaşanabilir bir gezegende yoksulluktan uzak bir dünya yaratılması çalışmalarına katkıda bulunmak hedefi doğrultusunda özel sektör çözümlerinin potansiyelini açığa çıkarmak ve özel sermayeyi harekete geçirmek için 2025 mali yılında gelişmekte olan ülkelerdeki özel şirketlere ve finans kuruluşlarına 71 milyar dolar gibi rekor bir düzeyde bağışta bulundu. Daha fazla bilgi için www.ifc.org adresini ziyaret edin.

Sorumluluk Reddi

Bu belge yalnızca bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup burada yer alan bilgiler özet veya eksik olabilir. IFC, bu materyallerin doğruluğu veya eksiksizliği konusunda herhangi bir garanti veya beyanda bulunmamaktadır. IFC'nin bu materyalleri güncelleme yükümlülüğü yoktur.

Bu belge bir prospektüs değildir ve IFC'nin veya üçüncü tarafların ihraç ettiği herhangi bir menkul kıymetin değerlendirilmesine temel oluşturmayı amaçlamaz. Bu bilgiler, bahsi geçen ürün veya hizmetlerden herhangi birine abone olunmasına veya bunların satın alınmasına ilişkin bir davet veya teklif teşkil etmez. Hiçbir koşulda IFC veya onun bağlı kuruluşları, doğrudan, dolaylı, özel veya arazi zararlar dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere bu materyallerin kullanımı sonucu ortaya çıktığı iddia edilen herhangi bir kayıp, zarar, yükümlülük veya masraftan, IFC'ye bu tür zararların meydana gelebileceği olasılığı bildirilmiş olsa dahi sorumlu tutulamaz.

Fotoğrafların alındığı kaynaklar:

Shutterstock: Sayfa 4, 13, 15, 17, 18, 19 ve 20

Adobe Stock: Sayfa 8 ve 23

Unsplash: Sayfa 22, NEOM, Sayfa 28, Bernd-Dittrich

İçindekiler

Önsöz.....	2
Teşekkür.....	3
1. IFC'nin Mavi Finans Kılavuzu Sürüm 2.0'a Giriş.....	4
2. Mavi Rehberlik Çerçevesi	8
Yeşil ve Sürdürülebilir Finans Alanında Tematik Rehber.....	11
Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri Üzerine Geliştirilmiştir	12
3. Mavi Finansla Uygun Faaliyetler	13
4. Mavi ile İlgili Faaliyetlere İlişkin Göstergeler	23
5. Harici İnceleme	28
Ekler	30
1: Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri kapsamında Mavi Faaliyetlerin Eşlenmesi	30
2: Gelirlerin kullanımı ve sürdürülebilirlikle bağlantılı araçlar aracılığıyla mavinin benimsenmesi) (sadece resim).....	40

Önsöz

Mavi ekonomi artık bir niş alan olmaktan çıkıp sürdürülebilir küresel kalkınmanın geleceğinin merkezinde kendine yer bulmuştur.

IFC olarak okyanusları ve su yollarını yalnızca korunmaya ihtiyaç duyan ekosistemler olarak değil, aynı zamanda büyümenin itici gücü, iş kaynağı ve inovasyon platformları olarak görüyoruz. İşte bu nedenle Mavi Finans Rehberi'nin bu ikinci sürümü büyük önem taşımaktadır. Rehber, piyasanın nereye doğru gittiğini ele alıp hem sürdürülebilir hem de ölçeklenebilir yatırımlara doğru yöneldiği gerçeğini yansıtmaktadır.

IFC, 2022 yılında ilk Mavi Finans Rehberi'ni yayınladığından beri, 2 milyar dolardan fazla mavi kredi ve tahvil seferber ederek plastiklerin geri dönüşümü, su güvenliği ve denizlerin korunması alanlarını kapsayan büyüyen bir yatırım portföyünü desteklemiştir. Asya'dan Karayipler'e kadar birçok pazardaki ihraççılar ve düzenleyicilerle birlikte çalışarak mavi finansı ana akımın odak noktasına taşımayı başardık. Mavi etiketli işlemlerin sayısı yükseliyor, yatırımcı ilgisi artıyor ve müşteriler güvenilir bir kaynak olarak bu Rehbere başvuruyor.

Rehberin bu sürümü işte bu momentumu sürdürmeyi amaçlamaktadır. Bu sürümde net etki göstergeleri eklendi, sürdürülebilirlikle bağlantılı özellikler entegre edildi ve hem kamu sektörü hem de özel sektör aktörlerinin mavi finansı daha hızlı bir şekilde ileriye taşımasına yardımcı olacak ek örnek olay çalışmaları ve araçlar sunulmaktadır.

Ancak iyi araçlar geliştirmekten çok daha fazlasını hedefliyoruz. Hedefimiz tüm ekonomilerin potansiyelini açığa çıkarmak. Mavi ekonomi, gelişmekte olan pazarlar için büyük önem taşıyan su ürünleri yetiştiriciliğinden atık yönetimine, kıyı turizminden deniz biyoteknolojisine kadar çok çeşitli

sektörlere dokunmaktadır. Bunlar istihdam yaratan, yatırım çeken ve dayanıklılığı artıran sektörlerdir. İş ortaklığının ilerleme için gerekli bir unsur olduğunun bilincindeyiz. Mavi Finans Rehberimizin ilk sürümü ile elde ettiğimiz başarı, kamu ve özel sektör aktörlerinin birlikte hareket etmesiyle neler başarabileceğimizi gösterdi. Mavi finansmana yönelik talebin küresel olarak artış gösterdiği bir dönemde bu ikinci baskı söz konusu ilerlemeyi bir adım daha ileriye taşımaktadır.

Mavi ekonominin vaat ettiği şeylere ulaşabilmek için sermayenin ötesinde güvene ihtiyacımız var. Bu Rehber, piyasa genelinde güveni güçlendirebilecek ortak tanımlara bizi daha da yaklaştırmaktadır. Yatırımcıların aşağıdakiler gibi temel sorularına yanıt verilmesine yardımcı olmaktadır: Hangi iş faaliyetleri mavi finansmana uygun kabul edilebilir? Mavi ekonomi odaklı etki göstergelerine örnekler nelerdir? Mavi ekonomi en nihayetinde insanlar, piyasalar ve gezegen için uygun fırsatların yaratılmasını, güvenliğin sağlanmasını ve gelişimin elde edilmesini öngörür.

Mohamed Gouled
IFC Başkan Yardımcısı

Teşekkür

IFC Mavi Finans Rehberi'nin bu ikinci sürümü, IFC Mavi Finans Ekibi tarafından AXA Climate, Climate Bonds Initiative, Mærsk Mc-Kinney Møller Center for Zero Carbon Shipping, Ørsted, Rabobank, T. Rowe Price ve Danimarka Teknik Üniversitesi, Ulusal Su Kaynakları Enstitüsü ile iş ortaklığı içinde geliştirilmiştir.

IFC Mavi Finans Ekibinde Dr. Pushkala Ratan (Proje Lideri), Kaushi Liyanage, Francisco Avendaño, Hongze Guo ve José Gamito Pires yer almaktadır.

Ekip, sağladıkları değerli geri bildirimler için aşağıdaki Dünya Bankası Grubu çalışanlarına teşekkürü borç bilir: Alok K Singh, Gregory Koffi Kpegli, Marine Tabary, Nina Zegger, Oxana Meggle, Piotr A. Mazurkiewicz ve Tao Wang.

Bu sürüm şu kişilerin sağladığı girdiler ve geri bildirimler dikkate alınarak hazırlanmıştır: Ariane Kaploun, Derek Wu, Rhea Kochar (AXA Climate), Sean Kidney (Climate Bonds Initiative), Simone Utermarck (ICMA), Theodore Talbot (Mærsk Mc-Kinney Møller Center for Zero Carbon Shipping), Cat Hemmingsen, Michael Edward Malewicz (Ørsted), Margot d'Ancona-Roesink (Rabobank), Tongai Kunorubwe (T. Rowe Price) ve Dr. Mary Wisz (Danimarka Teknik Üniversitesi, Ulusal Su Kaynakları Enstitüsü).

IFC Mavi Finans Rehberi Sürüm 2.0, Danimarka merkezli bir okyanus bilimi ve mühendisliği düşünce kuruluşu olan NIRAS A/S'de görev yapan ve mavi ekonomi faaliyetleri ve sektörlerinde derinlemesine uzmanlığa ve deneyime sahip Andreas Brogaard Buhl tarafından bağımsız olarak incelenmiştir.

1

IFC'nin Mavi Finans Kılavuzu Sürüm 2.0'a Giriş

1

IFC'nin Mavi Finans Kılavuzu Sürüm 2.0'a Giriş

Mavi finans, okyanusların ve su kaynaklarının yenilenmesini, korunmasını ve sürdürülebilir kullanımını sağlamada önemli bir rol oynamaktadır.

Tüm dünya genelinde yatırımcıların, finans kuruluşlarının, politika yapımcıların ve ihracıların artan ilgisiyle birlikte, mavi finans pazarı son yıllarda sürdürülebilir okyanus ekonomilerinin ve tatlı su kaynaklarının önemini giderek daha iyi idrak edilmesinin etkisiyle önemli bir ivme kazandı. Mevcut eğilimlerin devam etmesi halinde küresel okyanus ekonomisinin gayri safı katma değeri (GSKD), 2020'deki yaklaşık 2,6 trilyon dolar düzeyinden 2050'de 5,1 trilyon dolara yükselerek iki katına çıkabilir.¹ Henüz emekleme aşamasında olan bu pazar, mavi ekonomiye yönelik artan yatırımlar ve yenilikçi finansman araçlarıyla gelişmeye başlıyor.

¹ OECD. (2025). The Ocean Economy to 2050. OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/a9096fb1-en>.

IFC'nin ilk Mavi Finans Rehberi, sırasıyla Uluslararası Sermaye Piyasaları Birliği (ICMA) ve Kredi Piyasaları Birliği (LMA) tarafından uygulanan Yeşil Tahvil İlkeleri (GBP) ve Yeşil Kredi İlkeleri (GLP) üzerine inşa edilmiş olup 2022 yılında yayımlanmıştı. Mavi Finans Rehberi Sürüm 1.0, "Su ve sanitasyonun herkes için erişilebilirliğini ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak" ve/veya "Sürdürülebilir kalkınma için okyanusları, denizleri ve deniz kaynaklarını korumak ve sürdürülebilir şekilde kullanmak" hedeflerine katkıda bulunacak yatırımları desteklemek için gelirlerin uygun kullanım alanlarının bir listesini içeriyordu. Faaliyetler, Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri ile tamamen uyumludur. Rehber, IFC'nin yatırımlarına yön göstermenin ötesinde aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli piyasa paydaşları tarafından benimsenmiştir:

- Mavi finans yönergelerini yayınlayan ilk düzenleyici kurum olan Filipinler Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC)
- The Central American Bank for Economic Integration (CABEI)
- Sri Lanka Merkez Bankası
- Jamaika Borsası
- BNP Paribas
- Saur - Mavi tahvil ihraç eden ilk Avrupa Su İdaresi
- DP World - Orta Doğu bölgesinde ilk mavi tahvil ihraç eden kuruluş
- Ørsted - Mavi tahvil ihraç eden ilk enerji şirketi.

IFC, ICMA, Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (UNEP FI), Asya Kalkınma Bankası (ADB) ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi tarafından hazırlanan Sürdürülebilir Mavi Ekonomiye Finanse Etmeye Yönelik Tahvillere İlişkin Uygulayıcı Rehberi (Practitioner's Guide on Bonds to Finance the Sustainable Blue Economy) (2023)², mevcut küresel piyasa standartlarına dayanan ve küresel olarak kabul gören mavi finans tanımları ve uygunluk kriterleri hakkında genel bir bakış sağlayan, mavi finans sisteminde yer alan ihraççılar, yatırımcılar ve sigortacılar için güven sağlayan gönüllülük esasına bağlı bir rehber belgedir. Uygulayıcı Rehberi, standart olarak görülmekten ziyade rehberlik sağlama amacıyla geliştirilmiştir. Uygulayıcı Rehberi ile Mavi Finans Rehberi arasındaki temel fark kapsamalarının birbirinden farklı olmasıdır. IFC Mavi Finans Rehberi hem tatlı su hem de okyanusla ilgili projeler için geçerlidir ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) 6 - Temiz Su ve Sanitasyon ile SKA 14 - Su Altında Yaşam hedeflerini desteklemektedir; Uygulayıcı Rehberi ise yalnızca SKA 14 - Su Altında Yaşam hedefini destekleyen okyanusla ilgili projelere odaklıdır.

IFC Mavi Finans Rehberi'nin bu ikinci sürümü, finans kurumların ve piyasa paydaşlarının su ve okyanus kaynaklarının sürdürülebilir kullanımına katkıda bulunan yatırımları belirlemelerine, yapılandırmalarına ve ölçeklendirmelerine yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

2 ADB, ICMA, IFC, UNEP FI ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi. (2023). Sürdürülebilir Mavi Ekonomiye Finanse Etmeye Yönelik Tahviller – Uygulayıcı Rehberi (Bonds to Finance the Sustainable Blue Economy – A Practitioner's Guide). <https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/Bonds-to-Finance-the-Sustainable-Blue-Economy-a-Practitioners-Guide-September-2023.pdf>

Bu sürümde:

- Mavi finans faaliyetleri için güncellenmiş bir uygunluk çerçevesi sunulmakta ve su güvenliği, plastiklerin geri dönüşümü, nakliye, su ürünleri yetiştiriciliği, denizlerin korunması vb. alanları dahil olmak üzere sektör kapsamı genişletilmiştir.
- Mavi tahviller, krediler ve sürdürülebilirlikle bağlantılı araçların tasarımı konusunda pratik rehber bilgiler sağlanmakta ve performans takibini desteklemek için örnek mavi temel performans göstergeleri (KPI'lar) sunulmaktadır.
- Mavi yatırımlarda şeffaflığı ve raporlamayı destekleyen etki göstergeleri yer almaktadır.
- Kamu ve özel sektör aktörlerinin Rehberi gerçek dünya ortamına uygulamalarına yardımcı olacak örnek olay incelemeleri yer almaktadır.
- Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri ile Sürdürülebilirlikle Bağlantılı Tahvil ve Kredi İlkeleri de dahil olmak üzere uluslararası standartlarla uyum sağlanmıştır.

İster ilk kez tahvil ihraç edecek olun, ister deneyimli bir yatırımcı veya ister piyasa çerçevelerini tasarlayan bir politika yapıcı olun, bu belge gerçek piyasa deneyimine dayanan net bir rehberlik sunmaktadır. Bu Rehber, mavi finans faaliyetlerinizi başlatmanıza, değerlendirmenize veya genişletmenize yardımcı olacak pratik bir araç olarak hazırlanmıştır. Rehber aynı zamanda özel yatırımların SKA 6 (Temiz Su ve Sanitasyon) ve SKA 14 (Su Altında Yaşam) başta olmak üzere SKA'lar ile uyumlu hale getirilmesine yardımcı olan bir araç görevi görmektedir.

IFC, mavi finans piyasası büyüdükçe bu Rehberi zaman içinde iyileştirmek ve uluslararası en iyi uygulamalarla uyumlu kalmasını sağlamak için iş ortaklarıyla birlikte çalışmayı sürdürecektir. Bu ikinci sürüm, bugüne kadar kaydedilen ilerlemeyi yansıtmakta olup sürdürülebilir mavi ekonomide bir sonraki fırsat dalgasının kilidini açmaya doğru atılmış bir adımdır.

2

Mavi Rehberlik Çerçevesi

2

Mavi Rehberlik Çerçevesi

Mavi Rehberlik Çerçevesi, aşağıdaki kriterlerin uygulanması yoluyla mavi finansa uygun faaliyetleri ve işleri belirlemeye yardımcı olur:

1. Faaliyet veya iş, yürürlükteki yasa ve yönetmeliklere uygunluğun ötesinde SKA 6 ve/veya 14 hedefleriyle uyumlu olarak denizlerin ve/veya tatlı su kaynaklarının yenilenmesine, korunmasına veya sürdürülebilir kullanımına önemli bir katkıda bulunuyor mu?
2. Faaliyet veya iş, Paris Anlaşması'nın³ hedefleri de dahil olmak üzere diğer sosyal ve çevresel konularda ilerlemeyi etkileyebilecek bir risk⁴ teşkil ediyor mu?
3. Faaliyetin uygulanması veya iş yapılmasıyla ilişkili Ç&S riskleri ve potansiyel etkileri öngörmek ve önlemek (önlenmeleri mümkün değilse en aza indirmek), telafi etmek veya dengelemek için IFC Performans Standartları⁵ gibi çevresel ve sosyal (Ç&S) koruma önlemleri ve standartlar uygulanıyor mu?

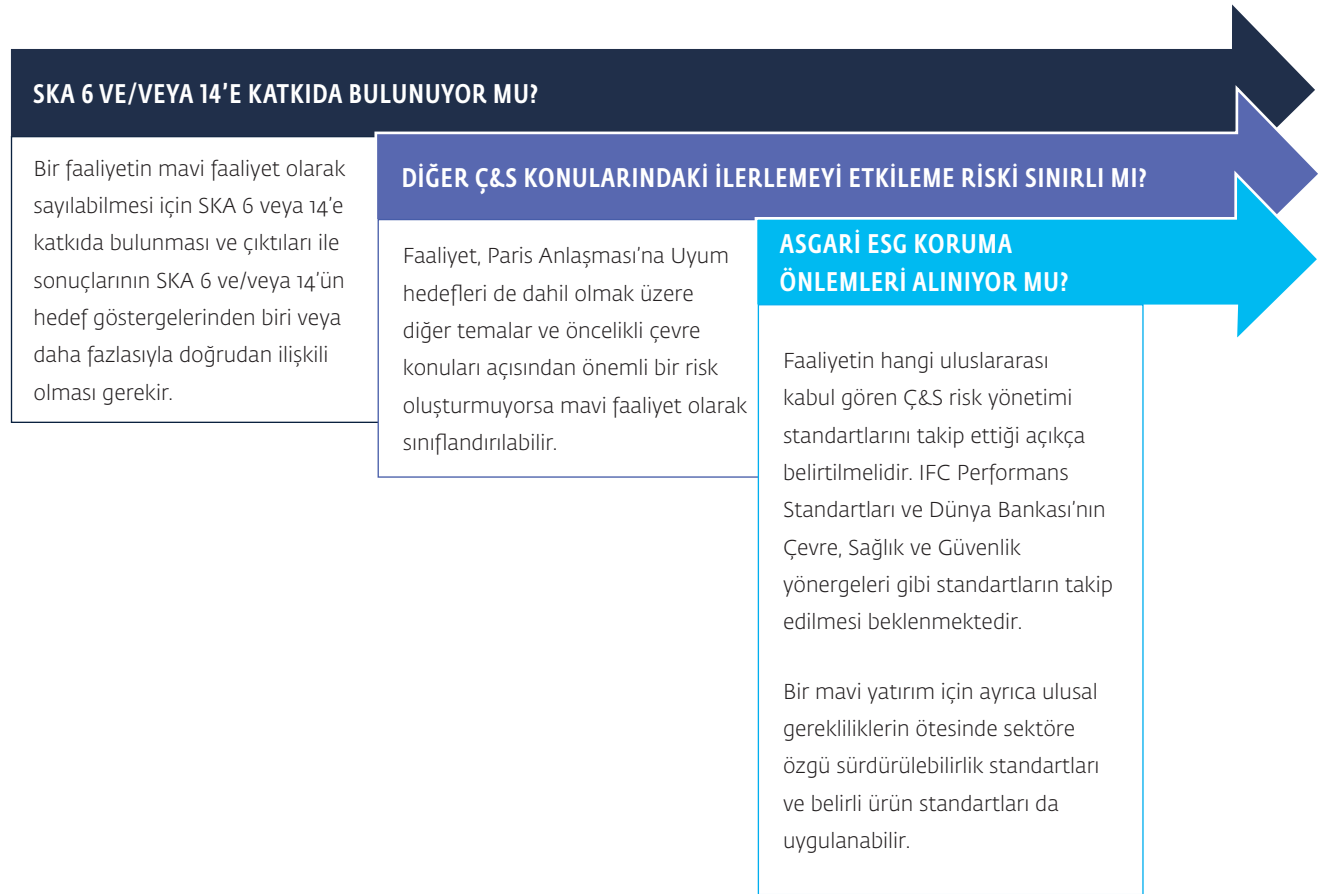
3 UNEP FI. (Haziran 2021). Recommended Exclusions for Financing a Sustainable Blue Economy. <https://www.unepfi.org/publications/turning-the-tide-recommended-exclusions/>

4 Paris Anlaşması'na Uyumun Değerlendirilmesine İlişkin Ortak MDB Metodolojik İlkeleri (Joint MDB Methodological Principles for Assessment of Paris Agreement Alignment) gibi genel erişime açık belgeler de faaliyetlerin Paris Anlaşması'nın hedefleriyle uyumlu olup olmadığının değerlendirilmesine yardımcı olabilir.

5 IFC. "IFC's Performance Standards on Environmental and Social Sustainability." <https://www.ifc.org/en/insights-reports/2012/ifc-performance-standards>

Şekil 1

Mavi Rehberlik Çerçevesi aracılığıyla mavi finansa uygun faaliyetlerin belirlenmesi

Yeşil ve Sürdürülebilir Finans Alanında Tematik Rehber

Mavi finans, yeşil ve sürdürülebilir finansın tematik bir alt kategorisidir. Bu Rehber, ihracçıların ve borç alanların, gelirlerin kullanımına yönelik ve mavi finans odaklı genel amaçlı finansal araçlar geliştirmelerine yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır. Ayrıca şirketlerin iş modellerini tanımlamalarına veya yapılandırılmalarına ve mavi finans unsurlarının entegrasyonuna yönelik programlar geliştirmelerine yardımcı olabilir. Mavi finansal araçların amacı, deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımının önemini vurgulamak ve ilgili sürdürülebilir ekonomik faaliyetleri teşvik etmektir⁶

Bir finansal aracın mavi tahvil, mavi kredi, sürdürülebilirlikle bağlantılı tahvil (mavi odaklı) veya sürdürülebilirlikle bağlantılı kredi (mavi odaklı) olarak sınıflandırılabilmesi için söz konusu aracın Yeşil Tahvil İlkeleri,⁷ Yeşil Kredi İlkeleri,⁸ Sürdürülebilirlikle Bağlantılı Tahvil İlkeleri (SLBP'ler)⁹ ve/veya Sürdürülebilirlikle Bağlantılı Kredi İlkeleri'nin (SLLP'ler)¹⁰ ana ilkelerinin ve önerilerinin temel bileşenlerine ve gerekliliklerine uygun olması gerekir. Ayrıca bu belgede açıklanan ve yeşil veya mavi aklamayı önlemeye yönelik şeffaf bir yöntem sunan ve itibar riskine karşı korunmaya

yardımcı olabilecek Mavi Rehberlik Çerçevesi ile uyumlu olması gerekir.

Mavi tahviller ve mavi krediler gibi gelirlerin kullanımına yönelik araçlar söz konusu olduğunda, GBP'lerin ve GLP'lerin dört temel bileşeni olan gelirlerin kullanımı, proje değerlendirme ve seçim süreci, gelir yönetimi ve raporlama, Yeşil Finans Çerçevesi ve Harici İncelemeler¹¹ ile birlikte benimsenmelidir.

Sürdürülebilirlikle bağlantılı tahviller veya mavi odaklı krediler gibi sürdürülebilirlikle bağlantılı finans (SLF) araçları söz konusu olduğunda, SLBP'lerin ve SLLP'lerin beş temel bileşeni olan KPI'ların seçimi, sürdürülebilirlik performans hedeflerinin (SPT'ler) kalibrasyonu, tahvil/kredi özellikleri, raporlama ve doğrulama, Sürdürülebilirlikle Bağlantılı Finans Çerçevesi ve Harici İncelemeler ile birlikte benimsenmelidir.

Gelirlerin kullanımı ve sürdürülebilirlikle bağlantılı araçlar yoluyla mavi odağın nasıl benimsenebileceğine dair bir örnek için Ek 2'ye bakın.

6 ICMA. (Eylül 2023). Bonds to Finance the Sustainable Blue Economy. A Practitioner's Guide. <https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/Bonds-to-Finance-the-Sustainable-Blue-Economy-a-Practitioners-Guide-September-2023.pdf>

7 Yeşil tahviller, gelirleri kısmen veya tamamen yalnızca yeni ve/veya mevcut uygun yeşil projelerin finansmanı veya yeniden finansmanı için kullanılan ve Yeşil Tahvil İlkeleri'nin dört temel bileşeniyle uyumlu olan her türlü tahvil aracıdır. <https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/2022-updates/Green-Bond-Principles-June-2022-060623.pdf>

8 Yeşil krediler, gelirlerin veya eşdeğer bir tutarın, kısmen veya tamamen yalnızca yeni ve/veya mevcut uygun Yeşil Projeleri finanse etmek, yeniden finanse etmek veya garanti altına almak için kullanıldığı ve GLP'nin dört temel bileşenine uyumlu olan her türlü kredi aracı ve/veya şarta bağlı araçtır. https://www.lma.eu.com/application/files/1917/4298/0817/Green_Loan_Principles_-_26_March_2025.pdf

9 Sürdürülebilirlikle bağlantılı tahviller (SLB'ler), finansal ve/veya yapısal özellikleri ihracçının önceden tanımlanmış sürdürülebilirlik/ESG hedeflerine ulaşip ulaşmadığına bağlı olarak değişiklik gösterebilen her türlü tahvil aracıdır. Bu bağlamda, ihracçılar, önceden tanımlanmış bir zaman çizelgesi içerisinde sürdürülebilirlik sonuçlarında gelecekte iyileştirmeler elde etmeyi açıkça taahhüt eder (tahvil belgelerinde de buna yer verilir). SLB'ler ileriye dönük, performansa dayalı araçlardır. <https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/2024-updates/Sustainability-Linked-Bond-Principles-June-2024.pdf>

10 Sürdürülebilirlikle bağlantılı krediler (SLL'ler), finansal ve/veya yapısal özellikleri kredi alanın iddialı, önemli ve ölçülebilir önceden belirlenmiş sürdürülebilirlik performans hedeflerine ulaşip ulaşmadığına bağlı olarak değişiklik gösterebilen her türlü kredi aracı ve/veya şarta bağlı araçtır. Bu bağlamda, kredi alanlar, önceden tanımlanmış bir zaman çizelgesi içerisinde sürdürülebilirlik performansında gelecekte iyileştirmeler elde etmeyi açıkça taahhüt eder (kredi belgelerinde de buna yer verilir). https://www.lma.eu.com/application/files/2317/4481/8026/Sustainability-Linked_Loan_Principles_-_26_March_2025_.pdf

11 Yeşil Finans Çerçevesi ve Harici İncelemeler, Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri'nin temel önerileridir.

Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri Üzerine Geliştirilmiştir

Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri üzerine inşa edilen mavi ekonominin finansmanı, sürdürülebilir su yönetimini ve okyanusların korunmasını ele alan uygun faaliyetleri içerir. Mavi Finans Rehberi, Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri kapsamındaki geniş uygunluk kategorileri altında GBP'ler veya GLP'ler ile tam uyumlu olan mavi ekonomi alanlarını eşleştirir ve bunların İlkelerin her bir kategorisiyle nasıl ilişkili olduğunu gösterir.

Ek 1, mavi uygun faaliyetlerin daha ayrıntılı bir eşlemesini içermekte ve bunların Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri ile nasıl ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu Rehber, Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri değiştikçe bunlarla uyumlu kalacak şekilde periyodik olarak güncellenebilir ve mavi varlıklar ile faaliyetlerin başlangıçtaki tanımlanmasında kullanılabilir.

Tablo 1'de uygun mavi faaliyetler Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri'nin ilgili kategorileriyle eşleştirilmiştir.

Tablo 1

Mavi faaliyetlerin Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri kapsamındaki yeşil kategorilerle gösterge niteliğinde eşlenmesi¹²

GBP/GLP KATEGORİLERİ MAVİ FİNANS FAALİYETİ	KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI	BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTIMI ¹³	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM
Sürdürülebilir su ve atıksu yönetimi	●	●	●	●	●
Okyanus dostu ürünler, deniz biyoteknolojisi ve kimyasalları (döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler dahil)	●		●	●	
Taşımacılık ve nakliye	●		●	●	●
Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	●	●	●		●
Kıyı, deniz ve su havzası ortamlarının habitat restorasyonu ve korunması		●	●		●
Turizm ve rekreasyon		●	●		

12 Mavi faaliyetlerin Yeşil Tahvil İlkeleri – çevre hedefleri ile eşlenmesi. Yeşil proje eşlemesine erişmek için bkz.: <https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/2021-updates/Green-Project-Mapping-June-2021-100621.pdf>

13 GBP'ler ve GLP'ler azaltımı özel olarak bir kategori olarak belirtmese de, azaltım birçok uygun yeşil faaliyetin ayrılmaz bir parçasıdır.

3

Mavi Finansa Uygun Faaliyetler

3

Mavi Finans Uygun Faaliyetler

Faaliyetlerin mavi finansla uygun sayılması için sürdürülebilir su yönetimine ve/veya tatlı su veya okyanusların korumasına önemli katkıda bulunması,¹⁴ ölçülebilir sonuçlar vermesi ve Mavi Rehberlik Çerçevesi ile uyumlu olması gerekir.

Uygun faaliyetler arasında sürdürülebilir su ve atıksu yönetimi, deniz biyoteknolojisi ve kimyasalları, taşımacılık ve nakliye, balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği, habitat restorasyonu ve korunması ile turizm ve rekreasyon gibi çok sayıda mavi ekonomik sektörde araştırma, tasarım, üretim, geliştirme ve uygulama girişimlerinin finansmanı ve yeniden finansmanı yer almaktadır. IFC Mavi Finans Rehberi Sürüm 1.0'dan itibaren kategorilerde yapılan değişiklikler Ek 1'de belirtilmiştir. Her ne kadar mavi projeler ve faaliyetler genellikle mavi tahviller veya mavi krediler gibi gelir kullanım araçlarıyla finanse edilse de, ihracatçı ve kredi alanlar da sürdürülebilirlikle bağlantılı krediler ve sürdürülebilirlikle bağlantılı tahviller gibi genel amaçlı araçlar yoluyla mavi stratejilerini veya iş modellerini vurgulayabilir.

Aşağıdaki listede uygun mavi sektörel sürdürülebilir kalkınma faaliyetleri belirtilmiştir. Faaliyetlerin IFC Mavi Finans Rehberi ile uyumlu sayılması için Mavi Rehberlik Çerçevesi ve aşağıda belirtilen uygunluk kriterleri ile uyumlu olması gerekir.

¹⁴ Mavi kategoriye uygun faaliyetlerin aynı zamanda yoksulluğun azaltılması ve ekonomik güçlendirme gibi ek sosyal faydaları da olabilir.

A Sürdürülebilir su ve atıksu yönetimi¹⁵

1. Tatlı su bulunurluğunun kapsamlı bir değerlendirmesine dayalı olarak yürütülen ve deşarj ile dolum arasında dengeyi sağlayarak aşırı su çekimini önleyen su çıkarma faaliyetleri.
2. Sistemler ve teknolojiler dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere su ayak izini¹⁶ azaltan su verimliliği teknolojileri, ekipmanları ve su yönetimi faaliyetleri (örneğin, damla sulama, yağmur suyu tutma ve kullanımı, su geri dönüşüm çözümleri, sensörler, akıllı su ölçümü ve suyun korunmasına yönelik tarımsal ekolojik teknikler).
3. Plastiklerin, kimyasalların veya kirleticilerin su kütlesine yakın bölgelerdeki su akıntılarına ulaşmasını önleyen drenaj sistemleri, sel yönetim sistemleri ve diğer uyarlama ve dayanıklılık altyapıları.
4. Belirli bir talebi karşılamak için çekilen su hacminde önemli¹⁷ bir azaltıma olanak sağlayacak yeni sürdürülebilir¹⁸ su temini (örneğin, su çekme ve arıtma) altyapısı veya bu tür mevcut altyapıların genişletilmesi, rehabilitasyonu veya yenilenmesi.

¹⁵ Listelenen faaliyetlerin amacının yanlış yorumlanmasını önlemek ve faaliyetler ile Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları arasındaki bağlantıyı güçlendirmek için faaliyetler, su kaynaklarının yönetimi ve korunması (A1-A3), su temini ve dağıtımı (A4-A6) ve atıksu yönetimi (A7-A8) sırasını takip edecek şekilde ayarlanmıştır.

¹⁶ Verimlilik, kara tabanlı su ürünleri yetiştiriciliği, tarım ve sulama ile konut, ticari ve endüstriyel kullanım alanlarında belgelenmiş bir başlangıç değerine kıyasla hizmet birimi başına en az yüzde 10'luk azaltım ortaya konularak gösterilebilir.

¹⁷ Azalma, su temin sisteminin verimliliğinde en az yüzde 10'luk bir artışı gösterecek şekilde nitelendirilmelidir (gösterge, hizmet birimi başına ifade edilmeli ve doğrudan faaliyet çıktısıyla ilişkili olmalıdır, ör. üretilen çelik kg'ı başına m³ olarak).

¹⁸ Sürdürülebilir su temini, suyun su kaynaklarını tüketmeden güvenilir ve dayanıklı bir şekilde temin edilmesi yöntemlerini ifade eder.

5. Karbon kilitlenmesi¹⁹ oluşturmeyen ve yüksek emisyon yaymayan²⁰ sürdürülebilir tuzdan arındırma tesisleri, yeraltı sularının tükenmesini önlemeye ve sulak alanları korumaya yardımcı olmak, sürdürülebilir olmayan su kaynaklarından su çekimini azaltmak ve çevrenin aşırı tuz ile kirlenmesini önlemek için membran bazlı bir sistem gibi verimli ve düşük etkili teknolojileri kullanır (ISO 23446 standardı dahil).
6. Fiziksel kayıplarda belgelenen bir başlangıç değerine kıyasla en az %10'luk bir azalmayı ortaya koyan su iletim ve dağıtım sistemlerinin (örneğin, boru hattı ve şebeke) geliştirilmesi, değiştirilmesi ve/veya yenilenmesi.²¹
7. Belediye, endüstriyel, tarımsal işletme, ticari ve/veya evsel atıksu sistemleri dahil olmak üzere atıksu arıtma tesisleri ve atıksu toplama sistemleri.
8. Su çekiminde ve su kaynaklarının kirlenmesinde azalmayı gösteren atıksu geri kazanım projeleri.

19 Karbon kilitlenmesi, belirli bir yatırımla ilişkili teknik, ekonomik veya kurumsal faktörler nedeniyle, emisyon yoğun bir varlığın, onun yerini alabilecek fizibil ve ekonomik olarak tercih edilebilir düşük karbonlu seçenekler ortaya çıktıktan sonra bile işletilmeye devam etmesinin beklenmesi durumunda ortaya çıkar. Dünya Bankası Grubu. "The World Bank Group and Paris Alignment". <https://www.worldbank.org/en/publication/paris-alignment/joint-mdb-paris-alignment-approach>

20 Ülkelerin düşük sera gazı emisyonlu kalkınma yollarıyla uyumlayan veya Paris Anlaşması'nın azaltım hedefleriyle bağdaşmayan, yüksek emisyonlu enerji kaynaklarıyla (kömür veya turba yakıtlı enerji santralleri gibi) çalıştırılan tuzdan arındırma tesisleri. Dünya Bankası. (2023). Joint MDB Methodological Principles for Assessment of Paris Agreement Alignment of New operations: Direct Investment Lending Operations. <http://documents.worldbank.org/curated/en/099146306162392732>

21 Fiziksel kayıplar (gerçek kayıplar), tedarik şebekesindeki sızıntılar, boru patlamaları ve depo taşmaları sonucu oluşan Gelir Getirmeyen Su (GGS) kısmını ifade eder. Ticari kayıplardan farklı olarak fiziksel kayıplar, fiziksel olarak kaybolan ve geri kazanılamayan suyu ifade eder. Fiziksel kayıplardaki azaltımı belgelemede kullanılacak göstergeler, faaliyetin çıktısıyla doğrudan bağlantılı olmalıdır; örneğin, "sistem girdi hacimleri başına m3 kayıp" ve/veya "günlük bağlantı başına litre" cinsinden ifade edilebilir. Belgelenen başlangıç değerlerine örnek olarak hacim yüzdesi (kayıp hacmi/sistem girdi hacimleri) veya bağlantı başına günlük hacim yüzdesi gösterilebilir.

B Okyanus dostu ürünler, deniz biyoteknolojisi ve kimyasalları (döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler dahil)

1. Fazlalık arz eden doğal organik (bitkisel) veya su ve deniz kökenli materyallerin (Sargassum deniz yosunu gibi) sürdürülebilir bir şekilde toplanması ve yerel ekosistemleri bozmadan alternatif kullanım alanına ve değere sahip yeni sürdürülebilir ürünlere veya maddelere dönüştürülmesi.
2. Sürdürülebilir hammaddelerden üretilen ve mevcut zararlı ürünlerin yerini alabilecek veya su ortamındaki azot ve fosfor yüklerini azaltabilecek ev ürünleri.²²
3. Nehirlere veya kıyı su havzalarına bağlı alanlarda,²³ birim ürün başına en az yüzde 20 oranında bir azaltım²⁴ elde edilmesi veya fosfat esaslı veya azot esaslı sentetik gübrelerin sürdürülebilir alternatifler ve biyolojik olarak bozunabilir gübreler ve takviyelerle²⁵ değiştirilmesi.
4. Tıp sektörü, giyim sektörü ve diğer sektörlerin değer zincirlerinde fosil bazlı elyafların (örneğin polyester) yerini alan alternatif düşük karbonlu ve biyolojik olarak bozunabilen elyaflar (liyosel gibi).
5. Çok sayıda kompost tesisinin bulunduğu konumlarda biyolojik olarak bozunabilen bitki bazlı plastikler ve ambalajlar veya kompostlanabilir plastikler ve ambalajlar.
6. Nehirlere veya kıyı su havzalarına bağlı alanlarda döngüsel ekonomi yaklaşımıyla üretimde geri dönüştürülmüş veya yeniden kullanılmış plastiklerin kullanılması.
7. Plastik toplama ve geri dönüşüm tesisleri, plastik ambalajların sürdürülebilir ve biyolojik olarak bozunabilen malzemelerle değiştirilmesi ve su kütlesine yakın alanlarda plastiklerin yeniden kullanılması veya başka amaçlarla kullanılması.

²² Bunlar biyolojik olarak bozunabilen ve fosfat içermeyen deterjanlar, temizleyiciler, barlar, şampuanlar (enzim bazlı ürünler gibi) ve kişisel bakım ürünlerini (mikrobocuk içermeyen diş macunu gibi) ve plastik ambalajsız kozmetik ürünlerini içerir ancak bunlarla sınırlı değildir.

²³ Bir su kütlesine yakın alanlar, kıyı şeridinde sınır olan alanları veya yüzeylerinin en az yüzde 50'si kıyı şeridinden en fazla 50 kilometre uzaklıkta olan alanları veya yakınlardaki tüm yüzey akıntılarının ulaştığı nehir ve göllere en fazla 50 kilometre uzaklıkta olan alanları ifade eder.

²⁴ Gelişmiş bir pazar veya halihazırda en son teknoloji ürünlerini kullanan olgun bir kuruluş söz konusu olduğunda, kuruluş %20'lik bir azaltımı göstermek yerine, ürünün bu kriterleri nasıl karşıladığını göstermelidir.

²⁵ Gübrelerin okyanuslara karışması, ekosistemdeki besin maddelerinin büyük oranda artması anlamına gelen ötrofikasyona neden olur. Aşırı miktarda besin bulunurluğu, yosun ve diğer su bitkilerinin büyümesini teşvik eder, bu da yosunların aşırı büyümesi (yosun patlaması) ve denizdeki oksijenin tükenmesi gibi birçok olumsuz etkiye yol açar.

C Taşımacılık ve nakliye

1. Elektrikli gemiler, rüzgar enerjisiyle çalışan gemiler ve düşük emisyonlu hidrojen bazlı yakıt²⁶ kullanan diğer gemiler²⁷ (yakıt hücreli gemiler dahil), şarj altyapısı (yenilenebilir kıyı elektriği ve/veya yenilenebilir açık deniz şarj noktaları dahil) ve düşük emisyonlu hidrojen bazlı yakıtlar için depolama ve yakıt ikmal altyapısı gibi ilgili altyapı.
2. Su altında yaşamı korumak için teknoloji tabanlı takip, izleme, haritalama ve analiz araçları ve/veya alternatif rota uygulamaları (örneğin, büyük memelilerle çarpışmayı önlemek için).
3. İstilacı yabancı türlerin²⁸ yayılmasını önlemek için Gemilerde Saфра Suyu ve Tortularının Kontrolü ve Yönetimine İlişkin Uluslararası Sözleşme (BWM Sözleşmesi) ile uyumun sağlanması amacıyla (ISO 11711 standardı dahil) gemilerde saфра suyu arıtımı.
4. Limanlardan ve gemilerden kaynaklanan tüm siyah su ve gri su için kimyasal olmayan su arıtma ekipmanları ve tesisleri (membran biyoreaktörler ve UV radyasyonu gibi).
5. Gemilerde sintine suyu arıtma sistemleri ve ekipmanları.
6. Denizlerdeki gürültü kirliliğinin azaltılması için gemilerde kullanılan teknolojiler, ölçümler ve ekipmanlar²⁹
7. Gemilerin geri dönüşümü³⁰ ve/veya başka bir amaçla kullanımı.
8. Petrol (yakıt) sızıntıları önleme, risk koruması ve geri kazanım tesislerinin iyileştirilmesine yönelik sistemler, teknolojiler ve ölçümler.
9. Liman ve terminallerde çöp ve atıkların toplanması ve arıtılması için katı atık ve diğer atık toplama tesisleri.

²⁶ Gemilerde ve altyapıda yeterli sızıntı tespit özellikleri olmalı ve risk yönetimi ölçümü yapılmalıdır.

²⁷ Örneğin yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilen yeşil amonyak ve yeşil metanol.

²⁸ Beyaz saфра suyu, güvenli ve verimli modern gemi operasyonları için elzem olmakla birlikte, gemilerin saфра sularında taşınan çok sayıda deniz canlısı nedeniyle ciddi ekolojik, ekonomik ve sağlık sorunlarına yol açabilir. Bunlar arasında bakteriler, mikroplar, küçük omurgasızlar, yumurtalar, kistler ve çeşitli türlerin larvaları yer alır. Taşınan türler, hayatta kalarak konak ortamda üreme popülasyonu oluşturabilir, istilacı hale gelebilir, yerli türlerle rekabete girebilir ve çoğalabilir.

²⁹ International Maritime Organization, Revised Guidelines for the Reduction of Underwater Radiated Noise from Shipping to Address Adverse Impacts on Marine Life (MEPC.1/Circ.906), MEPC.1/Circ. 906, erişim tarihi: 6 Temmuz 2025, [https://www.wcdn.imo.org/localresources/en/Documents/MEPC.1-Circ.906%20%20Revised%20Guidelines%20For%20The%20Reduction%20Of%20Underwater%20Radiated%20NoiseFrom%20Shipping%20To%20Address...%20\(Secretariat\).pdf](https://www.wcdn.imo.org/localresources/en/Documents/MEPC.1-Circ.906%20%20Revised%20Guidelines%20For%20The%20Reduction%20Of%20Underwater%20Radiated%20NoiseFrom%20Shipping%20To%20Address...%20(Secretariat).pdf)

³⁰ Gemilerin Güvenli ve Çevre Dostu Şekilde Geri Dönüşümünün Sağlanmasına İlişkin 2009 Tarihli Hong Kong Sözleşmesi ile uyumlu olarak.

D Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği

1. Avlanma yasağı bölgelerinin (NTZ) oluşturulması ve korunması.³¹
2. Kabuklular, deniz kestaneleri, süs mercanları ve balıklar gibi yüksek değerli niş ürünlerin sürdürülebilir kara tabanlı üretimi.
3. Ötrofik kıyı sularında yosun ve besin giderimi için çift kabuklu yumuşakçaların sürdürülebilir yetiştiriciliği.
4. Biyoteknolojik uygulamalar yoluyla gıda, yem, ilaç, kozmetik veya diğer biyobazlı ürünlerin üretilmesi amacıyla su yosunlarının ve diğer deniz mikro organizmalarının veya makro organizmalarının sürdürülebilir üretimi.
5. Sürdürülebilir balıkçılık kotaları bulunan bölgelerde küçük ve orta ölçekli³² balıkçılar için soğuk zincir ve depolama.
6. Sürdürülebilir balıkçılık kotasının uygulandığı bölgelerde balık filetosu, sashimi sınıfı balık ve istenmeyen av gibi pelajik türlere odaklı orta ve büyük ölçekli işleme ve ürün geliştirme.
7. Sürdürülebilir balıkçılık kotasının zorunlu olduğu yargı bölgelerinde balık işleme yan ürünlerinin (örneğin, yağ, kolajen, amino asit ve mineral üretimi) işlenmesi için küçük ve orta ölçekli biyofaüneler.
8. Dünya Deniz Konseyi sertifikasyon³³ standardını (MSC) veya eşdeğerini karşılayan, koruyan veya aşan balıkçılıklar.
9. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetim Konseyi³⁴ sertifikasyon standardını (ASC) veya eşdeğerini karşılayan, koruyan veya aşan su ürünleri yetiştiriciliği.

³¹ Avlanma yasağı bölgeleri (NTZ'ler), hiçbir avlanma faaliyetinin gerçekleştirilmediği, dolayısıyla ekosistemlerin büyük ölçüde bozulmadığı Deniz Koruma Alanları (MPA'lar) içinde veya dışında bulunan alanlardır. https://www.wwfmmi.org/notake_zones_an_idea_whose_time_has_come/

³² Uygulanabilir ve mevcut olduğu durumlarda ulusal/bölgesel tanıma atıfta bulunur.

³³ Mavi Dünya Deniz Konseyi etiketi, müşterilerin ürünleri sürdürülebilir bir kaynağa kadar izlemelerini sağlar. Bağımsız gözetim denetimleri ve DNA testleri bunu kanıtlamaktadır. Mavi etiket, Küresel Sürdürülebilir Deniz Ürünleri Girişimi ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü tarafından onaylanan ve Dünya Yaban Hayatı Fonu tarafından desteklenen, dünyanın en tanınmış, pazar lideri deniz ürünleri sertifikasyon programıdır.

³⁴ Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetim Konseyi, sorumlu bir şekilde yetiştirilen su ürünleri için etiketler atar ve bu etiketler Dünya Deniz Konseyi etiketine benzerdir.

10. Mavi Dünya Deniz Konseyi etiketi veya Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetim Konseyi etiketi taşıyan deniz ürünlerinin üretimi, ticareti veya perakende satışı.
11. Balıkçılık sektöründe operasyonların, tesislerin ve tedarik zincirlerinin sürdürülebilirliğini sağlamaya yönelik izlenebilirlik sistemleri. Bu yatırım, deniz ürünleri tedarikçileri için Dünya Deniz Konseyi'nin gözetim zinciri sertifikasına uygun olmalı, bu sertifikayı korumalı veya aşmalıdır.
12. Sürdürülebilir balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği yönetimini sağlamak amacıyla su kütlesinin fiziksel ve kimyasal göstergelerinin izlenmesi, ölçülmesi, takip edilmesi ve raporlanması için kullanılan bilgi sistemleri, teknolojiler ve araçlar. Bunlar arasında insansız hava araçları, otonom yelkenliler, otonom su altı araçları ve okyanus şamandıraları gibi sistemler yer alabilir.
13. Uluslararası Deniz Ürünleri Sürdürülebilirlik Vakfı'na³⁵ kayıtlı Balıkçılık Geliştirme Projeleri³⁶.

³⁵ Balıkçılık Geliştirme Projesi, balıkçılıkta karşılaşılan çevresel zorlukları ele almaya yönelik çok paydaşlı bir girişimdir. Perakendeciler, işleyiciler, üreticiler ve balık yakalayanlar dahil olmak üzere özel sektörün gücünden yararlanarak balıkçılıkta sürdürülebilirliğe yönelik olumlu değişiklikleri teşvik eder ve bu değişikliklerin politika değişiklikleriyle kalıcı olmasını sağlamaya çalışır. Proje kapsamında ele alınması gereken çevresel sorunlar tanımlanır, öncelikli eylemler belirlenir ve benimsenen eylem planı denetlenir.

³⁶ Uluslararası Deniz Ürünleri Sürdürülebilirlik Vakfı hakkında daha fazla bilgi için bkz. <https://www.iss-foundation.org/fishery-goals-and-resources/fishery-improvement-projects/fishery-improvement-projects/>

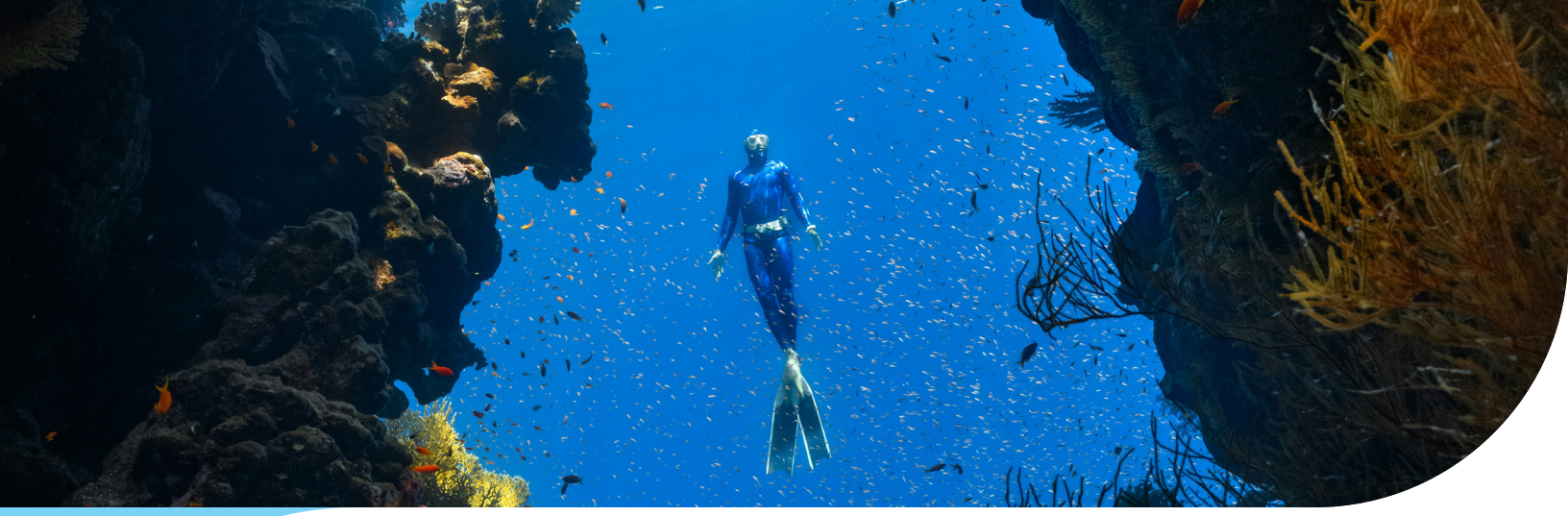

E Kıyı, deniz ve su havzası ortamlarının habitat restorasyonu ve korunması

1. Su ve deniz biyoçeşitliliği ve bu ekosistemlerin korunması hakkındaki bilgi birikimini artırmak amacıyla su kütlesi ve okyanus organizmalarının sahada tanımlanması, çıkarılması ve test edilmesi.³⁷
2. Tercihen bir ekosistem yönetimi yaklaşımı kullanılarak tatlı su, deniz ve kıyı ekosistemlerinin korunması, iyileştirilmesi ve restorasyonu, özel ve kamu yatırımlarına uygun yenilikçi yönetim yapılarının desteklenmesi. Bu sistemler sulak alanları, mercan resiflerini, mangrovları, deniz çayırlarını ve gelgit bataklıklarını içerir ancak bunlarla sınırlı değildir.
3. Su ile ilgili ekosistem restorasyonu ve afet dayanıklılığını sağlamak amacıyla bir su kütlesinin fiziksel ve kimyasal göstergelerinin izlenmesi, ölçülmesi, takip edilmesi ve raporlanması için kullanılan bilgi sistemleri, teknolojiler ve araçlar. Bunlar arasında insansız hava araçları, otonom yelkenliler, otonom su altı araçları ve okyanus şamandıraları gibi sistemler yer alabilir.
4. Biyobozunur patates nişastası kullanılan yapay resif restorasyon yapıları, mangrov ve deniz çayırı ekimi ve mercan resif restorasyon projeleri gibi yeni restorasyon teknikleri.
5. Plankton, kabuklular ve yumuşakçalar dahil olmak üzere istilacı türleri kontrol etmeye yönelik deniz robotları³⁸ gibi yeni teknolojiler.
6. Kıyı mavi karbon ekosistemlerinin korunması, restorasyonu ve sürdürülebilir yönetimi de dahil olmak üzere kritik kıyı ekosistemi tabanlı uyum faaliyetleri.
7. Kıyıların korunması, deniz yaşam alanlarının korunması ve restorasyonu için Deniz Koruma Alanları (MPA'lar) ve Diğer Etkili Alan Tabanlı Koruma Önlemlerinin (OECM'ler) belirlenmesi, genişletilmesi ve yönetimi.
8. Yasadışı deniz canlılarının/türlerin ticaretinin (mercanlar dahil) tespitini ve önlenmesini kolaylaştıran sistemler, teknolojiler ve ölçümler.

³⁷ BBNJ (Ulusal Yetki Alanının Ötesinde Biyoçeşitlilik) anlaşması uyarınca, gelişmiş ülkeler, denizle ilgili bilgi ve teknolojilerini geliştirmekte olan ülkelerle paylaşmak, iş birliğini ve eşit katılımı desteklemekle yükümlüdür. Bu anlaşma ayrıca deniz keşiflerinden elde edilen faydaların adil bir şekilde paylaşılmasını ve üretilen bilginin herkes tarafından açıkça erişilebilir olmasını sağlamayı amaçlamaktadır. United Nations. "Agreement on Marine Biological diversity of Area beyond National Jurisdiction." <https://www.un.org/bbnjagreement/en>

³⁸ Deniz robotları petrol ve gaz üretimini desteklemek için KULLANILAMAZ.

9. Doğal hidrolojik ve tortul akışların korunması, iyileştirilmesi ve restorasyonu.
10. Deniz ekosistemlerine zarar vermeyen,³⁹ ayrıca bazı deniz türlerinin yavruları için balıkçılık alanları, önemli miktarda yapay resif unsurları ve deniz biyoçeşitliliğini

destekleyen⁴⁰ diğer önlemler gibi ek unsurlar içeren rüzgar santralleri gibi açık deniz rüzgar enerjisi tesisleri⁴¹.

F Turizm ve rekreasyon

1. Çevreyi ve biyolojik çeşitliliği sergileyen ve nehirler, göller, sulak alanlar, resifler ve diğer su ekosistemleri hakkında araştırma ve bilgi yayımına katkıda bulunan doğa temelli tatlı su ve deniz ziyaretçi merkezleri, sertifikaları ve/veya programları.
2. Tatil köyleri, oteller, tekne operatörleri, yelkencilik okulları ve dalış merkezleri gibi bir su kütlesine⁴² ve kıyı bölgelerine yakın olan, kapsayıcı geçim kaynakları ve iş fırsatları içeren lisanslı, sertifikalı⁴³ sürdürülebilir turizm.

³⁹ IFC Mavi Finans Rehberi'nde yer alan açık deniz rüzgar santralleri, doğal kaynakların korunmasına ve biyolojik çeşitliliğe katkıda bulunan balıkçılığın yasaklandığı bölgeleri ve yapay resifler gibi ek unsurların yerel deniz alanı planlaması yoluyla proje tasarımına eklenmesi ve operasyonlar sırasında alanda düzenli çevresel izleme yapılmasının yanı sıra bir yıl boyunca kapsamlı Çevresel Etki Değerlendirmesi başlangıç araştırmalarının yürütülmesi koşuluna tabidir. Tesisler, fosil yakıt bazlı ekonomiye sürekli bağlılık ve sera gazı emisyonlarına potansiyel olarak katkı bulunacağı için açık deniz petrol ve gaz sektörüyle ilişkili OLAMAZ. Ayrıca ilgili faaliyetler okyanus ve deniz yaşamına potansiyel olarak zarar verebileceğinden söz konusu tesislerin deniz tabanı minerallerinin çıkarılması sektörüyle de ilişkili olamaz.

⁴⁰ Bazı teknik uzmanlar, açık deniz rüzgar enerjisi projelerinin çevresel risklerini değerlendirme konusundaki kapsamlı deneyimlerine dayanarak, açık deniz rüzgar santrallerinin kıyı şeridinden en az 20 km uzakta kurulmasını önermektedir; ancak bu durum ilgili deniz ekosistemine bağlı olarak değişiklik gösterebilir.

⁴¹ Uygun sahalarda, biyolojik çeşitlilik duyarlılık haritalaması ve Stratejik Çevresel Değerlendirme ile belirlenmelidir. Ayrıca hiçbir açık deniz rüzgar projesi Yasal Koruma Altındaki Alanlarda veya korumalı statüye sahip Uluslararası Olarak Tanınan Alanlarda yer almamalıdır.

⁴² Lisanslı sertifikalı sürdürülebilir turizm örnekleri, denetim kriterlerine okyanusların korunmasını ve su yönetimi dahil olan kabul görmüş bir sertifikası bulunan, yasalara uygun olarak resmi olarak lisans almış turizm faaliyetlerini ifade eder. Bunlar, Preferred-by-Nature sertifikasını ve Oteller ve Tur Operatörleri İçin Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi (GSTC) Kriterlerine dayalı diğer sertifikaları içerir ancak bunlarla sınırlı değildir.

⁴³ Bir su kütlesine yakın alanlar, kıyı şeridinde sınır olan alanları veya yüzeylerinin en az yüzde 50'si kıyı şeridinden en fazla 50 kilometre uzaklıkta olan alanları veya yakınlardaki tüm yüzey akıntılarının ulaştığı nehir ve göllere en fazla 50 kilometre uzaklıkta olan alanları ifade eder.

4

Mavi ile İlgili Faaliyetlere İlişkin Göstergeler

4

Mavi ile İlgili Faaliyetlere İlişkin Göstergeler

Mavi etiketli finansal araçlar için etki göstergeleri, mavi finansa uygun faaliyetlerden elde edilen çevresel ve sosyal faydalar ile ek faydaları göstermek amacıyla kullanılabilir.

Bu göstergeler⁴⁴, bir ihraççının veya kredi alanın iş stratejisi, politikası ve operasyonları açısından ilgili ve önemli olarak belirlenip seçilirse KPI'lar⁴⁵ olarak da ifade edilebilir. Bu göstergelerin kullanımı ve işlevi, faaliyetin türüne ve büyüklüğüne ve söz konusu finansal araca göre değişiklik gösterecek olsa da, ihraççı veya kredi alan, tahsis raporunda gelirlerin kullanımı için ve ICMA Etki Raporlaması El Kitabı ve ilgili belgelerde yer alan ilgili etki göstergelerine uygun olarak etki raporlaması için veri toplamak amacıyla makul çabayı göstermelidir.⁴⁶ Sürdürülebilirlikle bağlantılı araçlar söz konusu olduğunda, göstergelerin alakalı, önemli, iddialı ve seçilen mavi KPI'lar ve SPT'lerle uyumlu olması, ihraççının veya kredi alanın genel stratejisini ve katkılarını yansıtabilmesi gerekir.

44 Tabloda yer alan göstergeler yalnızca referans ve örnek olarak verilmiştir. Bu göstergelerin SLF araçlarında KPI'ları bilgilendirmek amacıyla kullanılması amaçlanıyorsa bunların seçimi ve kullanımı, nasıl ve kim tarafından kullanılacaklarına bağlı olarak özelleştirilmelidir. Bu göstergeler, SLF araçları için KPI'ları bilgilendirmek amacıyla kullanıldığında, SLBP'ler ve SLLP'ler kapsamında takip edilmesi gereken beş temel bileşenin yerini alamaz veya bunların yerine geçmez.

45 Sürdürülebilirlikle bağlantılı tahviller ve krediler, ihraççının/kredi alanın, Temel Performans Göstergeleri (KPI'lar) ve Sürdürülebilirlik Performans Hedefleri (SPT'ler) yoluyla önemli, nicel, önceden belirlenmiş, iddialı, düzenli olarak izlenen ve harici olarak doğrulanan sürdürülebilirlik (ESG) hedeflerine ulaşmasını teşvik eder.

46 ICMA. (Haziran 2019). The Green Bond Principles. Harmonized Framework for Impact Reporting. <https://www.icmagroup.org/assets/documents/Regulatory/Green-Bonds/June-2019/Handbook-Harmonized-Framework-for-Impact-Reporting-WEB-100619.pdf>

Tablo 2’de, mavi etiketli finansal araçların ihraççıları ve kredi alanları tarafından dikkate alınabilecek mavi finansa uygun faaliyetlerle ilgili gösterge örneklerinin tam kapsamlı olmayan bir listesi sunulmaktadır.

Tablo 2

Örnek mavi etki göstergeleri (sadece örnekler)

MAVİ FİNANS FAALİYETİ	ÖRNEK GÖSTERGELER	BİRİM
 A Sürdürülebilir su ve atıksu yönetimi	Su kullanımının azaltılması veya su tasarrufu	% / yıl, m ³ / yıl
	Su çekiminin azaltımı ⁴⁷	m ³ / yıl
	Sürdürülebilirlik kriterlerini karşılayan altyapı kapasitesi	%, m ³ / yıl
	Kullanıcı veya hizmet bazında su tüketimi azaltımı veya su tasarrufu	% / yıl, m ³ / yıl
	Hizmet verilen/faydalanan kişi sayısı, kanalizasyon sistemine yapılan yeni bağlantılar	# / yıl
	Yıllık su arıtma kapasitesi	m ³ / yıl
	İyileştirilmiş altyapının uzunluğu, su şebekesinin kapsamı	m veya km
	Besin yükünde (Azot, Fosfor, Biyolojik Oksijen İhtiyacı, Kimyasal Oksijen İhtiyacı) yüzde cinsinden azalma	%
	Atık suyun yeniden kullanım yüzdesi	%
	Yıl başına arıtılan ek su hacmi	m ³ / yıl

⁴⁷ Tuzdan arındırma ve su yeniden kullanımı projeleri için geçerlidir.

MAVİ FİNANS FAALİYETİ	ÖRNEK GÖSTERGELER	BİRİM
 B Okyanus dostu ürünler, deniz biyoteknolojisi ve kimyasalları	Okyanus ve su dostu ürünlerin diğer ürünlere göre yüzdesi	%
	Kriterleri karşılayan üretim kapasitesi	ton
	İkame edilen fosil yakıt bazlı ürünlerin ağırlığı	ton / yıl
	İkame edilen gübrelerin/plastiklerin ağırlığı ve/veya hacmi ve yüzdesi	ton / yıl; %
	Plastik geri dönüşüm kapasitesi (ağırlık veya hacim)	ton / yıl
	Hizmet verilen/faydalanan kişi sayısı	# / yıl
 C Taşımacılık ve nakliye	Sağra suyu arıtma yüzdesi	% / yıl
	Gemi filosundaki sağra suyu arıtma sistemi iyileştirilen gemilerin yüzdesi	%
	Arıtılan sağra suyu, siyah su, gri su veya sintine suyu hacmi	m ³ / yıl
	Kurulan sistem/tesis sayısı	#
	Atık kabul tesislerinin kapasitesi	ton
	Büyük memelilerle kaçınılan çarpışma sayısı	# / yıl
	Filodaki elektrikli gemilerin yüzdesi	%
 D Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	Ağırlık cinsinden sürdürülebilir üretim	ton / yıl
	Ağırlık cinsinden besin maddesi giderimi	ton / yıl
	Soğuk depolama kapasitesi	m ³
	MSC/ASC kriterlerini karşılayan üretim yüzdesi	% / yıl
	Faydalanan balıkçı sayısı	Kişi sayısı
	Yerinde izlenebilirlik sistemlerinin sayısı	# / yıl
	Korunan su alanı	m ² / yıl

MAVİ FİNANS FAALİYETİ	ÖRNEK GÖSTERGELER	BİRİM
 E Kıyı, deniz ve su havzası ortamlarının habitat restorasyonu ve korunması	Korunan, iyileştirilen ve/veya restore edilen nehir uzunluğu veya su ekosistemi alanı	km veya m ² / yıl
	Faydalanan balıkçı sayısı	Kişi sayısı
	Sigorta kapsamındaki kaynakların değeri	USD / yıl
	Hizmet verilen/faydalanan kişi sayısı	# / yıl
	Yüzde olarak sistemlerin kapsamı	% / yıl
	Biyoçeşitlilik unsurlarını içeren bir açık deniz rüzgar santralinin kurulu kapasitesi	MW
	Biyoçeşitliliği destekleyen unsurlara sahip alan	m ²
 F Turizm ve rekreasyon	Sürdürülebilir operatörlerin sayısı (GSTC, Green Globe)	#
	Sürdürülebilir turizm faaliyetlerinde yaratılan istihdam sayısı	#
	Sertifikalı tesislerin yüzdesi	%
	İzin verilen ziyaretçi sayısı	# / yıl
	Hizmet verilen/faydalanan kişi sayısı	# / yıl

5

Harici İnceleme

5

Harici İnceleme

Önerilen mavi araçların bu Rehber, Yeşil Tahvil İlkeleri, Yeşil Kredi İlkeleri, Sürdürülebilirlikle Bağlantılı Tahvil İlkeleri ve/veya Sürdürülebilirlikle Bağlantılı Kredi İlkeleri ile uyumlu olduğunun bir İkinci Taraf Görüşü yoluyla doğrulanması

önemle tavsiye edilir. Bu Rehber, önerilen finansal araçlardaki mavi temanın uygunluğunun gözden geçirilmesi sürecine bilgi sağlayabilir.

Ek 1

Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri kapsamında Mavi Faaliyetlerin Eşlenmesi

Aşağıdaki tablo örnek niteliğindedir ve bir mavi faaliyetin temel amacını ve örnek etki düzeyini, Yeşil Tahvil İlkeleri ve Yeşil Kredi İlkeleri'nin çevre hedefleriyle karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Örnek niteliğindeki bu tablo uygunluk kriteri

teşkil etmemekte olup sadece referans olarak sunulmaktadır. Belirli projeler için projenin bağlamı ve uygulanan çevre standartları hakkında ek bilgilerle desteklenmesi gerekebilir.

Tablo 3

Yeşil Tahvil İlkelerine ve Yeşil Kredi İlkelerine örnek eşleme

GENİŞ UYGUNLUK KATEGORİLERİ					
MAVİ FİNANS FAALİYETİ	KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI	BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTIMI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM
A. Sürdürülebilir su ve atıksu yönetimi	●	●	●	●	●
1. Tatlı su bulunurluğunun kapsamlı bir değerlendirmesine dayalı olarak yürütülen ve deşarj ile dolum arasında dengeyi sağlayarak aşırı su çekimini önleyen su çıkarma faaliyetleri.		●		●	●
2. Sistemler ve teknolojiler dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere su ayak izini azaltan su verimliliği teknolojileri ve ekipmanları ve su yönetimi faaliyetleri (örneğin, damla sulama, yağmur suyu tutma ve kullanımı, su geri dönüşüm çözümleri, sensörler, akıllı su ölçümü ve suyun korunmasına yönelik tarımsal ekolojik teknikler).		●	●	●	●

Açık mavi: Sürüm 2.0'daki yeni mavi faaliyetler

Açık sarı: Sürüm 1.0'daki değiştirilen veya güncellenen faaliyetler

GENİŞ UYGUNLUK KATEGORİLERİ

MAVİ FİNANS FAALİYETİ	KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI	BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTIMI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM
3. Plastiklerin, kimyasalların veya kirleticilerin su kütlesine yakın bölgelerdeki su akıntılarına ulaşmasını önleyen drenaj sistemleri, sel yönetim sistemleri ve diğer uyarılma ve dayanıklılık altyapıları.	•	•	•	•	•
4. Belirli bir talebi karşılamak için çekilen su hacminde önemli bir azaltıma olanak sağlayacak yeni sürdürülebilir su temini (ör. su çekme ve arttırma) altyapısı veya bu tür mevcut altyapıların genişletilmesi, rehabilitasyonu veya yenilenmesi.	•	•		•	
5. Karbon kilitlenmesi oluşturmeyen ve yüksek emisyon yaymayan sürdürülebilir tuzdan arındırma tesisleri, yeraltı sularının tükenmesini önlemeye ve sulak alanları korumaya yardımcı olmak, sürdürülebilir olmayan su kaynaklarından su çekimini azaltmak ve çevrenin aşırı tuz ile kirlenmesini önlemek için membran bazlı sistemler gibi verimli ve düşük etkili teknolojileri kullanır (ISO 23446 standardı dahil).		•		•	•
6. Fiziksel kayıplarda belgelenen bir başlangıç değerine kıyasla en az %10'luk bir azalmayı ortaya koyan su iletim ve dağıtım sistemlerinin (ör. boru hattı ve şebeke) geliştirilmesi, değiştirilmesi ve/veya yenilenmesi.		•	•	•	•
7. Belediye, endüstriyel, tarımsal işletme, ticari ve/veya evsel atıksu sistemleri dahil olmak üzere atıksu arıtma tesisleri ve atıksu toplama sistemleri.	•	•	•		

Açık mavi: Sürüm 2.0'daki yeni mavi faaliyetler

Açık sarı: Sürüm 1.0'daki değiştirilen veya güncellenen faaliyetler

GENİŞ UYGUNLUK KATEGORİLERİ

MAVİ FİNANS FAALİYETİ	KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI	BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTIMI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM
8. Su çekiminde ve su kaynaklarının kirlenmesinde azalmayı gösteren atıksu geri kazanım projeleri.	●	●	●		●
B. Okyanus dostu ürünler, deniz biyoteknolojisi ve kimyasalları (döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler dahil)	●		●	●	
1. Fazlalık arz eden doğal organik (bitkisel) veya su ve deniz kökenli materyallerin (Sargassum deniz yosunu gibi) sürdürülebilir bir şekilde toplanması ve yerel ekosistemleri bozmadan alternatif kullanım alanına ve değere sahip yeni sürdürülebilir ürünlere veya maddelere dönüştürülmesi.	●		●	●	
2. Sürdürülebilir hammaddelerden üretilen ve mevcut zararlı ürünlerin yerini alabilecek veya su ortamındaki azot ve fosfor yüklerini azaltabilecek ev ürünleri.	●		●	●	
3. Nehirlere veya kıyı su havzalarına bağlı alanlarda, birim ürün başına en az yüzde 20 oranında bir azaltım elde edilmesi veya fosfat esaslı veya azot esaslı sentetik gübrelerin sürdürülebilir alternatifler ve biyolojik olarak bozunabilir alternatif gübreler ve takviyelerle değiştirilmesi.	●		●	●	

Açık mavi: Sürüm 2.0'daki yeni mavi faaliyetler

Açık sarı: Sürüm 1.0'daki değiştirilen veya güncellenen faaliyetler

GENİŞ UYGUNLUK KATEGORİLERİ

MAVİ FINANS FAALİYETİ	KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI	BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTIMI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM
4. Tıp sektörü, giyim sektörü ve diğer sektörlerin değer zincirlerinde fosil bazlı elyafların (örneğin polyester) yerini alan alternatif düşük karbonlu ve biyolojik olarak bozunabilen elyaflar (liyosel gibi).	●		●	●	
5. Çok sayıda kompost tesisinin bulunduğu konumlarda biyolojik olarak bozunabilen bitki bazlı plastikler ve ambalajlar veya kompostlanabilir plastikler ve ambalajlar.	●		●	●	
6. Nehirlere veya kıyı su havzalarına bağlı alanlarda döngüsel ekonomi yaklaşımıyla üretimde geri dönüştürülmüş veya yeniden kullanılmış plastiklerin kullanılması.	●	●	●	●	
7. Plastik toplama ve geri dönüşüm tesisleri, plastik ambalajların sürdürülebilir ve biyolojik olarak bozunabilen malzemelerle değiştirilmesi ve su kütlesine yakın alanlarda plastiklerin yeniden kullanılması veya başka amaçlarla kullanılması.	●	●	●	●	
C. Taşımacılık ve nakliye	●		●	●	●
1. Elektrikli gemiler, rüzgar enerjisiyle çalışan gemiler ve düşük emisyonlu hidrojen bazlı yakıt kullanan gemiler (yakıt hücreli gemiler dahil), şarj altyapısı (yenilenebilir kıyı elektrliği ve/veya yenilenebilir açık deniz şarj noktaları dahil) ve düşük emisyonlu hidrojen bazlı yakıtlar için depolama ve yakıt ikmal altyapısı gibi ilgili altyapı.			●	●	

Açık mavi: Sürüm 2.0'daki yeni mavi faaliyetler

Açık sarı: Sürüm 1.0'daki değiştirilen veya güncellenen faaliyetler

GENİŞ UYGUNLUK KATEGORİLERİ

MAVİ FİNANS FAALİYETİ	KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI	BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTIMI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM
2. Su altında yaşamı korumak için teknoloji tabanlı takip, izleme, haritalama ve analiz araçları ve/veya alternatif rota uygulamaları (ör. büyük memelilerle çarpışmayı önlemek için).			•		
3. İstilacı yabancı türlerin yayılmasını önlemek için Gemilerde Safra Suyu ve Tortullarının Kontrolü ve Yönetimine İlişkin Uluslararası Sözleşme (BWM Sözleşmesi) ile uyumun sağlanması (ör. ISO 11711 standardı) amacıyla gemilerde safra suyu arıtımı.	•		•		•
4. Limanlardan ve gemilerden kaynaklanan tüm siyah su ve gri su için kimyasal olmayan su arıtma ekipmanları ve tesisleri (membran biyoreaktörler ve UV radyasyonu gibi).	•		•		
5. Gemilerde sintine suyu arıtımı.	•		•		
6. Denizlerdeki gürültü kirliliğinin azaltılması için gemilerde kullanılan teknolojiler, ölçümler ve ekipmanlar.	•		•		
7. Gemilerin geri dönüşümü ve/veya başka bir amaçla kullanımı.	•	•	•		
8. Petrol (yakıt) sızıntıları önleme, risk koruması ve geri kazanım tesislerinin iyileştirilmesine yönelik sistemler, teknolojiler ve ölçümler.	•				•

Açık mavi: Sürüm 2.0'daki yeni mavi faaliyetler

Açık sarı: Sürüm 1.0'daki değiştirilen veya güncellenen faaliyetler

GENİŞ UYGUNLUK KATEGORİLERİ

MAVİ FİNANS FAALİYETİ	KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI	BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTIMI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM
9. Liman ve terminalerde çöp ve atıkların toplanması ve arıtılması için katı atık ve diğer atık toplama tesisleri.	•		•		•
D. Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği	•	•		•	•
1. Avlanma yasağı bölgelerinin (NTZ) oluşturulması ve korunması.		•	•		
2. Kabuklular, deniz kestaneleri, süs mercanları ve balıklar gibi yüksek değerli niş ürünlerin sürdürülebilir kara tabanlı üretimi.	•		•		
3. Ötrofik kıyı sularında yosun ve besin giderimi için çift kabuklu yumuşakçaların sürdürülebilir yetiştiriciliği.	•	•	•		
4. Biyoteknolojik uygulamalar yoluyla gıda, yem, ilaç, kozmetik veya diğer biyobazlı ürünlerin üretilmesi amacıyla su yosunlarının ve diğer deniz mikro organizmalarının veya makro organizmalarının sürdürülebilir üretimi.	•		•		
5. Sürdürülebilir balıkçılık kotaları bulunan bölgelerde küçük ve orta ölçekli balıklar için soğuk zincir ve depolama.	•		•	•	•
6. Sürdürülebilir balıkçılık kotasının uygulandığı bölgelerde balık filetosu, sashimi sınıfı balık ve istenmeyen av gibi pelajik türlere odaklı orta ve büyük ölçekli işleme ve ürün geliştirme.	•				

Açık mavi: Sürüm 2.0'daki yeni mavi faaliyetler

Açık sarı: Sürüm 1.0'daki değiştirilen veya güncellenen faaliyetler

GENİŞ UYGUNLUK KATEGORİLERİ

MAVİ FİNANS FAALİYETİ	KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI	BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTIMI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM
7. Balıkçılık kotasının zorunlu olduğu yargı bölgelerinde balık işleme yan ürünlerinin (ör. yağ, kolajen, amino asit ve mineral üretimi) işlenmesi için küçük ve orta ölçekli biyofağneler.	●		●		
8. Dünya Deniz Konseyi sertifikasyon standardını (MSC) veya eşdeğerini karşılayan, koruyan veya aşan balıkçılıklar.	●	●			
9. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetim Konseyi30 sertifikasyon standardını (ASC) veya eşdeğerini karşılayan, koruyan veya aşan su ürünleri yetiştiriciliği.	●	●	●		
10. Mavi Dünya Deniz Konseyi veya Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetim Konseyi etiketi taşıyan deniz ürünlerinin üretimi, ticareti veya perakende satışı.	●	●	●		
11. Balıkçılık sektöründe operasyonların, tesislerin ve tedarik zincirlerinin sürdürülebilirliğini sağlamaya yönelik izlenebilirlik sistemleri. Bu yatırım, deniz ürünleri tedarikçileri için Dünya Deniz Konseyi'nin gözetim zinciri sertifikasına uygun olmalı, bu sertifikayı korumalı veya aşmalıdır.	●	●	●		

Açık mavi: Sürüm 2.0'daki yeni mavi faaliyetler

Açık sarı: Sürüm 1.0'daki değiştirilen veya güncellenen faaliyetler

GENİŞ UYGUNLUK KATEGORİLERİ

MAVİ FİNANS FAALİYETİ	KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI	BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTIMI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM
12. Sürdürülebilir balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği yönetimini sağlamak amacıyla su kütlesinin fiziksel ve kimyasal göstergelerinin izlenmesi, ölçülmesi, takip edilmesi ve raporlanması için kullanılan bilgi sistemleri, teknolojiler ve araçlar. Bunlar arasında insansız hava araçları, otonom yelkenliler, otonom su altı araçları ve okyanus şamandıraları gibi sistemler yer alabilir.	●	●	●		
13. Uluslararası Deniz Ürünleri Sürdürülebilirlik Vakfı'na kayıtlı Balıkçılık Geliştirme Projesi.		●	●		
E. Kıyı, deniz ve su havzası ortamlarının habitat restorasyonu ve korunması		●	●		●
1. Su ve deniz biyoçeşitliliği ve bu ekosistemlerin korunması hakkındaki bilgi birikimini artırmak amacıyla su kütlesi ve okyanus organizmalarının sahada tanımlanması, çıkarılması ve test edilmesi.	●		●	●	
2. Tercihen bir ekosistem yönetimi yaklaşımı kullanılarak tatlı su, deniz ve kıyı ekosistemlerinin korunması, iyileştirilmesi ve restorasyonu, özel ve kamu yatırımlarına uygun yenilikçi yönetim yapılarının desteklenmesi. Bu sistemler sulak alanları, mercan resiflerini, mangrovları, deniz çayırlarını ve gelgit bataklıklarını içerir ancak bunlarla sınırlı değildir.		●	●		●

Açık mavi: Sürüm 2.0'daki yeni mavi faaliyetler

Açık sarı: Sürüm 1.0'daki değiştirilen veya güncellenen faaliyetler

GENİŞ UYGUNLUK KATEGORİLERİ

MAVİ FİNANS FAALİYETİ	KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI	BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTIMI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM
3. Su ile ilgili ekosistem restorasyonu ve afet dayanıklılığını sağlamak amacıyla bir su kütlesinin fiziksel ve kimyasal göstergelerinin izlenmesi, ölçülmesi, takip edilmesi ve raporlanması için kullanılan bilgi sistemleri, teknolojiler ve araçlar. Bunlar arasında insansız hava araçları, otonom yelkenliler, otonom su altı araçları ve okyanus şamandıraları gibi sistemler yer alabilir.	●	●	●		●
4. Biyobozunur patates nişastası kullanılan yapay resif habitatı restorasyon yapıları, mangrov ve deniz çayırı ekimi ve mercan resif restorasyon projeleri gibi yeni restorasyon teknikleri.		●	●		●
5. Plankton, kabuklular ve yumuşakçalar dahil olmak üzere istilacı türleri kontrol etmeye yönelik deniz robotları gibi yeni teknolojiler.		●	●		
6. Kıyı mavi karbon ekosistemlerinin korunması, restorasyonu ve sürdürülebilir yönetimi de dahil olmak üzere kritik kıyı ekosistemi tabanlı uyum faaliyetleri		●	●		●

Açık mavi: Sürüm 2.0'daki yeni mavi faaliyetler

Açık sarı: Sürüm 1.0'daki değiştirilen veya güncellenen faaliyetler

GENİŞ UYGUNLUK KATEGORİLERİ

MAVİ FİNANS FAALİYETİ	KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI	BİYOÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTIMI	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM
7. Kıyıların korunması ve deniz yaşam alanlarının korunması ve restorasyonu için Deniz Koruma Alanları (MPA'lar) ve Diğer Etkili Alan Tabanlı Koruma Önlemlerinin (OECM'ler) belirlenmesi, genişletilmesi ve yönetimi.		•	•		
8. Yasadışı deniz canlılarının/türlerin ticaretinin (mercanlar dahil) tespitini ve önlenmesini kolaylaştıran sistemler, teknolojiler ve ölçümler.		•	•		•
9. Doğal hidrolojik ve tortul akışların korunması, iyileştirilmesi ve restorasyonu.		•	•		•
10. Deniz ekosistemlerine zarar vermeyen, ayrıca bazı deniz türlerinin yavruları için balıkçılık alanları, önemli miktarda yapay resif unsurları ve deniz biyoçeşitliliğini destekleyen diğer önlemler gibi ek unsurlar içeren rüzgar santralleri gibi açık deniz rüzgar enerjisi tesisleri.			•	•	
F. Turizm ve rekreasyon		•	•		
1. Çevreyi sergileyen ve göller, sulak alanlar, resifler ve diğer su ekosistemleri hakkında araştırma ve bilgi yayımına katkıda bulunan doğa temelli tatlı su ve deniz ziyaretçi merkezleri.		•	•		
2. Tatil köyleri, oteller, tekne operatörleri, yelkencilik okulları ve dalış merkezleri gibi bir su kütlesine ve kıyı bölgelerine yakın olan ve kapsayıcı geçim kaynakları ve iş fırsatları içeren lisanslı, sertifikalı sürdürülebilir turizm.		•	•		

Açık mavi: Sürüm 2.0'daki yeni mavi faaliyetler

Açık sarı: Sürüm 1.0'daki değiştirilen veya güncellenen faaliyetler

Ek 2

Gelirlerin kullanımı ve sürdürülebilirlikle bağlantılı araçlar aracılığıyla mavinin benimsenmesi (sadece resim)

Aşağıda verilen örnekler yalnızca açıklama amaçlıdır, kesin yöntemler olarak kabul edilmemelidir.

A. Gelirlerin kullanımına yönelik bir araç

Örnek olarak, "Şirket A", okyanus sağlığını desteklemek için plastik kullanımında değişikliğe giderek sürdürülebilirlik uygulamalarını iyileştirmek amacıyla tahvil ihracı yoluyla finansman toplayan bir üretim şirkettir.

Yeşil Tahvil İlkeleri doğrultusunda Mavi Finans Çerçevesi kuvvetle tavsiye edilir.

1. Gelirlerin Kullanımı

- Tahvilin gelir kullanımına ilişkin uygun kategoriler, Yeşil Tahvil İlkeleri ve IFC Mavi Finans Rehberi ile uyumlu olmalıdır.
- Şirket A'nın durumunda, gelirlerin kullanımı sürdürülebilir şehir ve toplulukları ve su altında yaşamı desteklemeye yardımcı olacaktır.
- Çerçeve kapsamında, gelirlerin kullanımı mavi uygunluk kategorileriyle uyumlu faaliyetlerin finansmanına tahsis edilmelidir.

Bu örnekte, gelirlerin kullanımı, B Kategorisi: Okyanus dostu ürünler, deniz biyoteknolojisi ve kimyasalları kapsamında IFC Mavi Finans Rehberi ile uyumludur.

Okyanus dostu ürünler, deniz biyoteknolojisi ve kimyasalları	Su kütlesine yakın alanlarda döngüsel ekonomi yaklaşımıyla üretimde geri dönüştürülmüş veya yeniden kullanılmış plastiklerin kullanılması.
	Plastik toplama ve geri dönüşüm tesisleri, plastik ambalajların sürdürülebilir ve biyolojik olarak bozunabilen malzemelerle değiştirilmesi ve su kütlesine yakın alanlarda plastiklerin yeniden kullanılması veya başka amaçlarla kullanılması.

2. Proje Değerlendirme ve Seçim Süreci

- Şirket A'nın sürdürülebilirlik ekibi, Gelirlerin Kullanımı bölümünde belirtilen uygunluk kriterlerine dayalı olarak potansiyel mavi projeleri belirlemelidir. Bunlar daha sonra Sürdürülebilirlik Direktörü, Operasyon Direktörü, Mali İşler Direktörü, Teknoloji Direktörü, Risk Direktörü ve Mavi Finans Çerçevesini yönetmek ve uygulamaktan sorumlu diğer destekleyici üyelerden oluşan ESG Komitesi tarafından daha ayrıntılı olarak değerlendirilmelidir.
- Komite uygunluk kriterlerini incelemenin yanı sıra aşağıdaki hususları da değerlendirmelidir:
 - Şirketin sürdürülebilirlik stratejisi, hedefleri ve amaçlarıyla uyum.
 - İlgili ulusal/yerel sosyal ve çevresel düzenlemelere uygunluk.
 - Ç&Y riskleri ve etkileri belirleme ve azaltma ve önemli sosyal veya çevresel zararları önleme konusunda IFC Performans Standartlarına uygunluk.
- Komite, Mavi Finans Çerçevesini uygulamanın yanı sıra şunlardan da sorumludur:
 - Finans ve sürdürülebilirlik ekiplerinin desteğiyle gelirlerin kullanımı tahsisini ve proje performansını denetlemek.
 - Projenin işleyişi ve etkilerine ilişkin verileri toplamak ve analiz etmek.
 - Gerektiğinde Mavi Finans Çerçevesini güncellemek.

3. Gelirlerin Yönetimi

- Gelirler şirketin dahili finans politikalarına uygun olarak yönetilmelidir. Gelirler şeffaf bir şekilde takip edilecek ve yalnızca Çerçeve'de tanımlanan mavi faaliyetlerin finansmanında kullanılacaktır. Dahili muhasebe ekibi, tam tahsis tamamlanana kadar gelirlerin kullanımını izlemek için bir denetim izi sunacaktır.
- Şirket A, ilgili finansman belgelerine uygun olarak, gelirleri uygun mavi projelere zamanında tahsis etmeyi taahhüt eder. Fonların tahsisi ve yönetimi şirket içinde iyi bir şekilde belgelenecek ve tam tahsis tamamlanana kadar ihtiyaç duyulduğunda kredi verenlere/yatırımcılara açıklanacaktır.

4. Raporlama

- Şirket A, mavi kredi verenlerine/yatırımcılarına zamanında raporlama yapmalı ve aracın vadesi dolana kadar en az yılda bir kez aşağıdaki bilgileri içeren bir rapor sunmalıdır.
- Gelirlerin tahsisi
 - Uygun mavi projelerin listesi ve projelerin kısa açıklamaları.
 - Projelere tahsis edilen finansman hacmi.
 - Henüz ayrılmamış, tahsis edilmemiş gelirler.
 - Tahsis edilmemiş gelirlerin geçici olarak yatırıma ayrılmasında kullanılan araçlar gibi diğer ilgili bilgiler.
- Etki
 - Yıllık etki raporunda temel etki göstergesi olarak geri dönüştürülen yıllık polietilen tereftalat (PET) miktarı.
 - Gerekli hallerde diğer göstergeler.
 - Uygulanabilir olduğu durumlarda tahmin metodolojileri konusunda tam şeffaflık da dahil olmak üzere etki göstergelerinin hesaplanmasına ilişkin metodoloji.

B. Mavi odaklı sürdürülebilirlikle bağlantılı bir araç

Örnek olarak, "Şirket B" geliştirmekte olan bir ülkede geniş bir nüfusa su tedarik eden bir su dağıtım şirkettir. Şirketin iş modeli, maviyle ilgili bir faaliyet olan güvenli ve güvenilir bir su tedarik hizmeti sağlamaktır.

SLBP'ler, ihraççıların KPI'larını seçme gerekçelerini (örneğin, alaka ve önemlilik), SPT'lere ilişkin motivasyonu (iddia düzeyi, genel stratejik planlama veya sürdürülebilir kalkınma politikaları ve kıyaslama yaklaşımıyla tutarlılık gibi), tahvilin finansal ve/veya yapısal özelliklerindeki potansiyel değişikliği ve ilgili değişikliğe yol açan tetikleyici olayları, ihraç sonrası yapılması amaçlanan raporlamayı ve bağımsız doğrulamayı ve ayrıca ihraççının SLBP ile uyuma ilişkin genel beyanını kamuoyuna duyurmalarını önermektedir.

1. Temel Performans Göstergelerinin (KPI) Seçimi

- KPI'lar şirketin faaliyetleri açısından iddialı, alakalı ve önemli olmalıdır.
- İşletme ve paydaşları için en önemli sürdürülebilirlik konularını belirlemek, değerlendirmek ve önceliklendirmek amacıyla yıllık bazda bir sürdürülebilirlik önemlilik değerlendirmesi yapılması gerekecektir. Bu gibi bir kamu hizmeti şirketi için en önemli kategori fiziksel kayıpları azaltmak olacaktır.

KPI: Hizmet birimi başına fiziksel kayıplar

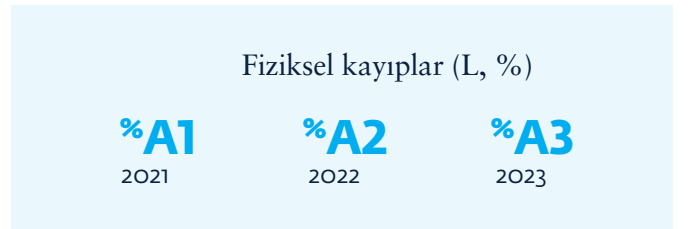
Gerekçe: Özellikle Şirket B'nin faaliyet gösterdiği şehirlerdeki su kısıtlamaları göz önüne alındığında, fiziksel kayıpları daha iyi yönetme ve su kaynaklarını koruma ihtiyacı giderek daha önemli hale gelmiştir. Fiziksel kayıp yönetimi, tedariki

artırmaya kıyasla daha üstün bir maliyet etkinliği sunarak şirketin arıtılmış su kaybı hacmini azaltmasına, hizmetlerini ve verimliliğini genişletip iyileştirmesine, mali performansını geliştirmesine, iklim dayanıklılığını artırmasına ve enerji tüketimini azaltmasına olanak tanır. Şirket B, fiziksel kayıplar sorununu ele aldığı anda, su kullanım verimliliğini hedefleyerek ve tatlı su kaynaklarının sürdürülebilir şekilde çekilmesini ve tedarik edilmesini sağlayarak SKA 6'ya ulaşma yönünde adımlar atacaktır.

Sınır: Bu KPI, Şirket B'nin tedarik ağının hizmet verdiği tüm şehirleri kapsayacaktır.

Tanım: Bu KPI, gerçek su kaybını, sistem girdi hacminin yüzdesi cinsinden ölçer.

Geçmiş performans:

Başlangıç değeri: Fiziksel kayıplar, 2021 ve 2023 yılları arasındaki fiziksel kayıpların yüzdelere oran alınarak hesaplanmıştır (%A). Fiziksel kayıpların ortalaması, Şirket B'nin olağan iş ortamındaki performansını en iyi şekilde temsil ettiği için başlangıç değeri olarak seçilir.

2. Sürdürülebilirlik Performansı Hedeflerinin (SPT'ler) Kalibrasyonu

SPT: Fiziksel kayıpların yıllık %X oranında azaltılması ve 2030 yılına kadar toplam %Y oranında azaltılması ($Y=6X$)

Hedef gözlem tarihi: Her takvim yılının sonu

Fiziksel kayıpların azaltımı

%X 2025 %X 2026 %X 2027 %X 2028 %X 2029 %X 2030

Başlangıç değerine göre değişim

%X 2025 2%X 2026 3%X 2027 4%X 2028 5%X 2029 6%X 2030

Kıyaslama: SPT, aşağıda gösterildiği gibi Şirket B'nin geçmiş performansı, ulusal ortalama verileri ve sektördeki benzer şirketlerle karşılaştırılmalıdır.

	MEVCUT EN SON FİZİKSEL KAYIPLAR	HEDEF
Şirket	BAU yörüngesi	2030 yılına kadar %Y
Ulusal veriler (n)	Fiziksel kayıplar _n	Fiziksel kayıplar _{nt}
Benzer Şirket 1 (p1)	Fiziksel kayıplar _{p1}	Fiziksel kayıplar _{pt1}
Benzer Şirket 2 (p2)	Fiziksel kayıplar _{p2} yörüngesi	Fiziksel kayıplar _{pt2}
Benzer Şirket 3 (p3)	Fiziksel kayıplar _{p3}	Fiziksel kayıplar _{pt3}

2030 yılına kadar başlangıç değerine göre Y% azaltım SPT'si olağan iş hedefinden daha iddialı, Benzer Şirket 2 ve Benzer Şirket 3'ten daha iyi ve Benzer Şirket 1 ile benzer düzeydedir.

SPT'ye ulaşma stratejisi: Şirket B, fiziksel kayıpları azaltmak için tüm hizmet döngüsünü ele alarak kapsamlı bir yaklaşım benimsiyor. Planlanan önlemler arasında veri toplamak ve sistem verimliliğini ölçmek için gelişmiş teknolojilerin ve ekipmanların kullanılması, basınç yönetimi ve sızıntı kontrolü, boru hattı şebekesinin bölünmesi ve düzenleme ve uygulama iyileştirme konusunda politika yapımcılarla etkileşim kurulması yer almaktadır.

3. Tahvil/Kredi Özellikleri

Kuponun kesin yapısı ve potansiyel varyasyonlar ve yedek mekanizma gibi diğer ayrıntılar, SLBP ve SLLP doğrultusunda ilgili dokümanlarda belirtilecektir. Şirket B'nin SPT'yi karşılamaya devam ettiğini doğrulamak için ilgili aracın vadesi dolana kadar her yıl yeterli kanıt sunması gerekecektir.

4. Raporlama

Yatırımcılara ve diğer paydaşlara Şirket B'nin Sürdürülebilirlikle Bağlantılı Finans Çerçevesi'nde belirtilen KPI'lar ve SPT'lere ilişkin ilerleme durumu hakkında yeterli bilgi sağlamak amacıyla, Şirket B'nin web sitesinde en az yılda bir kez kamuoyuna açık bir rapor yayınlanmalıdır. Bu raporda aşağıdakilere yer verilmelidir:

- Uygun durumlarda hesaplama metodolojileri ve temel değerler de dahil olmak üzere ilgili raporlama dönemine ait KPI'ların performansı.
- KPI'ların SPT'lere göre performansını özetleyen harici bir doğrulama raporu.
- Şirket B'nin sürdürülebilirlik stratejisi ve/veya yönetiminde KPI'lar ve SPT'ler üzerinde etkisi olan güncellemeler.

Mümkün ve uygulanabilir olduğu durumlarda, raporlama şunları da içerecektir:

- KPI'ların performansının yıllık bazda gelişiminde rol oynayan temel faktörlerin katkısına ilişkin nitel ve/veya nicel açıklamalar.
- KPI performansındaki iyileşmenin sürdürülebilirlik üzerindeki olumlu etkilerinin gösterimi.
- Düzenleyici kurumların KPI'lar ve SPT'lerle ilgili yeni veya önerilen düzenlemelerine ilişkin güncellemeler.

5. Doğrulama

Yatırımcılara ve diğer paydaşlara şeffaflık sağlamak için Şirket B, ilgili uzmanlığa sahip bir veya daha fazla nitelikli harici değerlendirmeci tarafından aşağıda belirtildiği şekilde harici ve bağımsız bir doğrulama yapılmasını sağlamalıdır:

İkinci Taraf Görüşü

İkinci bir görüş sağlayıcı, seçilen KPI'ların ve SPT'lerin alakalı, sağlam, güvenilir ve iddialı olup olmadığını değerlendirerek ve sırasıyla ICMA ve LMA tarafından yönetilen SLBP ve SLLP'nin beş temel bileşeniyle uyumluluğunu doğrulayarak Şirket B'nin Sürdürülebilirlikle Bağlantılı Finans Çerçevesi hakkında İkinci Taraf Görüşünü sundu.

Yıllık KPI Doğrulaması

Şirket B, KPI'nin SPT'ye göre performansının yıllık bazda veya herhangi bir hedef gözlem bitiş tarihiyle ilişkili olarak bağımsız ve harici bir şekilde doğrulanmasını sağlamalıdır. Doğrulama, ilgili uzmanlığa sahip nitelikli bir harici değerlendirici tarafından gerçekleştirilecektir. Şirket B ayrıca doğrulama raporunu kamuoyuna açık olarak yayınlamalıdır.

İLETİŞİM

Hongze (Frank) Guo

Operasyon Direktörü Yardımcısı
IFC Climate Business Department

Francisco Avendano

İklim Finansmanı ve İklim Risk
Yönetimi Küresel Lideri
IFC Climate Business Department

Pushkala Ratan

Küresel Mavi Finans Lideri ve Asya İklim Finans Lideri
IFC Financial Institutions Group

Kaushi Liyanage

İklim Yatırımları Direktörü Yardımcısı
IFC Financial Institutions Group

José Gamito Pires

Mavi Finans Danışmanı
IFC Financial Institutions Group

E-posta: bluefinance_enquiries@ifc.org

Bu eserde yer alan materyal telif hakkıyla korunmaktadır.

Bu eserde yer alan materyal telif hakkıyla korunmaktadır. Bu eserin bir kısmının veya tamamının izinsiz olarak kopyalanması ve/veya iletilmesi geçerli yasaların ihlali anlamına gelebilir. IFC, bu eserde yer alan içeriğin doğruluğuna, güvenilirliğine veya eksiksizliğine ya da burada açıklanan sonuçlara veya hükümlere ilişkin hiçbir garanti vermemektedir ve eser içeriğinde yer alabilecek eksiklik veya hatadan (tipografik hatalar ve teknik hatalar dahil) veya eser içeriğinden yola çıkılarak hareket edilmesi sonucu ortaya çıkabilecek sonuçlardan dolayı hiçbir sorumluluk veya yükümlülük kabul etmez.

© International Finance Corporation 2025. Tüm hakları saklıdır.

**AŞAĞIDAKİ KURUMLARLA İŞ
BİRLİĞİ İÇİNDE HAZIRLANMIŞTIR:**

Climate Bonds

NIRAS

Ørsted

Rabobank

T.Rowe Price

IFC

International
Finance Corporation
WORLD BANK GROUP

2121 Pennsylvania Avenue, N.W
Washington, D.C. 20433

ifc.org